ގޯނާކަންތަކުގައި ކެތްތެރިވުން.

الشَّيْخ حَارِث زَاهِر

ކެތްތެރިވުމަކީ ބޮޑު ގޮތުން ވާހަކައެއް ދެކެވިއްޖެނަމަ، އެންމެ ފުރަތަމަ ވެސް ސިކުނޑިއަށް އަންނަނީ އަމިއްލަ، ނުވަތަ ޒާތީ ދިރިއުޅުމުގައި ދިމާވެފައިހުރި އުނދަގޫ ހާދިސާތަކެވެ. އެހެނަސް ކެތްތެރިވުމުގެ މައުޟޫޢަކީ މިއަދުވެސް މާފުށާ މައުޟޫޢެކެވެ. ދުނިޔަވީ ކަންކަމުގެ އިތުރުން ދީނީ ކަންކަމުން ފިތުނަތަކުން، ދީނަށް އެދުން މަސައްކަތްކަމު ކުރުމަށް ވެސް އެ ކަމުގައި ކެތްތެރިކަން އިސްކުރަން ޖެހޭ ކަމެކެވެ. އިސްލާމްދީނަށް ފިތުނަތަކުން، އެ ދީނުގެ ކަންކަމަށް ތަބާވާ މީހުންގެ މަސައްކަތް އެކުއެކު އުނދަގޫތަކާއި ކުރިމަތިވެ އެ މީހުންގެ ކެތްތެރިކަން އިމްތިޙާނު ކުރެވެއެވެ.

އެގޮތުން ބަލާއިރު މިސްކީނުކަމުން ދީން އުނގަންނައި ދައުވަތުކަން الله سبحانه وتعالى ފޮނުއްވި ރަސޫލުބޭކަލުންނާއި ނަބީބޭކަލުން ވެސް، އެބޭކަލުންނަށް ކުރިމަތިވެވަޑައިގެންނެވި ބޮޑެތި އިމްތިޙާނުތަކުގައި ކެތްތެރިކަމުގެ ރިވެތި ނަމޫނާ ދައްކަވާފައެވެ. މި އުންމަތުގެ މާތް ނަބިއްޔާ މުޙައްމަދު صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَسَلَّم އަކީ އިސްލާމްދީނުގެ ރިސާލަތާއިގެން ވަޑައިގަތުމުގެ ކުރިން މައްކާގެ އަހުލުވެރިންގެ ދެމެދުގައި ނުހަނު މަޤުބޫލު، އަދި ތެދުވެރިކަމާއި އަމާނާތްތެރިކަމުގެ ލަޤަބުން މަޝްހޫރު ކުރެވުނު ބޭކަލެކެވެ. އެކަލޭގެފާނު އިސްލާމީ ރިސާލަތު ފާޅުކުރެއްވުމާ އެކު މުޝްރިކުންގެ ހަމަލާ ބަސްތަކާއި ދަތުރާތަކުގެ އިތުރަށް އުނދަގޫތަކާ ކުރިމަތިލައްވަން ޖެހިވަޑައިގެންނެވިއެވެ. އެކަލޭގެފާނަށް މަޖުނޫނު ކަމަށާއި، ސިހުރުވެރިއެއް ކަމަށް ބުނުމުގެ އިތުރުން އެހެން ގޮތްތަކުން މަލާމާތްތައް ފުރައްސާރަ ކުރިމަތީ ކުރިއެވެ. އެބައިމީހުންގެ ފާރާތުން ކުރިމަތިވުމުންނިޔާ އުނދަގޫތަކަށް އިސްތިޤާމު ކުރައްވާ الله سبحانه وتعالى ވަޙީކުރެއްވިއެވެ. ﴿وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ﴾ (الحجر: ٩٧) މާނައީ: "ހަމަކަށަވަރުން، އެއުރެން ބުނާ ބުނުމުން ކަލޭގެފާނުގެ ހިތްޕުޅު ތަނގަވާކަން، ތިމަންރަސްކަލާނގެ ދަނެވޮޑިގެންވަމެވެ."

ދީނީދާޢީއަކީ އެކު އެންމެންނަކީ ތަޖުރިބާ މުސްތަޤީމުން ކަމުގައި ދެއްވުމަށް الله سبحانه وتعالى ކަށަވަރުކޮށްދެއްވައެވެ. އެހެންނަމަވެސް، ވަކި ނިޔާމަތުން ދީނުން ތަރުތީބު ކުރައްވާފައި ވަނީ އިންސާނުން އިމްތިޙާނު ކުރެއްވުމަށްޓަކައެވެ. ކެތްތެރިންނަކީ ކާމިޔާބު ވާނީ އެމީހުންނެވެ. އިސްލާމްދީނުން އުޅުމާއި އެ ދީނުގެ ދައުވަތު ދިނުމުގައި މުސްލިމުން އަބަދު ހިތް ނުތަނަވަސްވާ މާޙައުލެއް ޤާއިމުވެފައެވެ. އެފަދަ ދަނޑިވަޅުތަކުގައި އެކަންކަމަށް ޝަރީޢަތާ ސަލާމަތާ މިންވަރު ބޮޑުވެއެވެ. ދީނުގެ މަގު ސާބިތުވޭ ހުރުމަކީ އުނދަގޫ ކަމެއްކަމުގައި ވިސްނައިދެއެވެ. އަދި އެގޭ ސަބަބުން ދީނުގަވެ އުފާވެރިކަން މިނާ މަޑުޖެހުމާ ވެދުން ކުރުގެ ވަސްވާސް އެނގޭ ހިތަށް ވެއްދައެވެ. އެފަދަ ކަންތައް ވަގުތުތަކުގައި ކެތްތެރިކަމާއި ނަމާދުން ވާގި އެދުމަކީ الله تعالى ވެސް މުއުމިނުންނަށް އަންގަވާފައެވެ.

ދުނިޔަވީ މުސީބާތުގެ ވަގުތުގައި ކެތްތެރިވާ އަޅުންނަށް ޖަޒާ އަޖުރުގެ ވަރަކަ ބޭނުންކުރައްވައި މާތް الله ވަޙީކުރެއްވިއެވެ. ﴿إِنَّمَا يُوَفَّى الصَّابِرُونَ أَجْرَهُم بِغَيْرِ حِسَابٍ﴾ (الزمر:10) މާނައީ: "ކެތްތެރިންނަށް އެއުރެންގެ ދަރުމަ ދެއްވާނީ ކަނަވަރު ހިސާބަކުން ނޫނެވެ."

الله سبحانه وتعالى ދެއްވާނީ ކަމަށް އެ އަންގަވައި ވައުދުވެވޮޑިގެންނަވާ ހިސާބަކުން ނޫން އަޖުރަކީ، ދެކުނުވެރިއާ ހިތްހަމަޖެހުން އަރާ ކަމުގެ ގެންގުޅޭ، ދަތިތަކުގައި ދުރުހެލިން ހިތްއަރާ ބޭރު ހިތްވަރެއް ދެއްވާށެވެ! □